

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2009. évi március hó 16. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az emberölés büntette és más bűncselekmények miatt **fk.I.rendű vádlott és 2 társa** ellen indult büntetőügyben a Tolna Megyei Bíróság 8.Fk.188/2007/78. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

- a vádlottak élet elleni cselekményét - az elkövetői alakzat érintetlenül hagyásával - a Btk.166.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő emberölés büntettének minősíti;
- a főbüntetés tartamát III.r. vádlott esetében 9 (kilenc) év 6 (hat) hó fegyházra enyhíti;
- a mellékbüntetés tartamát mindhárom vádlott vonatkozásában 10 (tíz) év közügyektől eltiltásra súlyosítja;
- a Bny.123/2007/III. számú összesített bűnjeljegyzék 1-22., 24-29. és 34-35., illetve 39-40. tételszámai alatt nyilvántartott bűnjelek lefoglalásának megszüntetésére és megsemmisítésére vonatkozó ítéleti rendelkezést mellőzi, és e bűnjeleket az iratok mellékleteként rendeli kezelni;
- a vádlottak által egyetemleg megfizetendő, az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség összege helyesen 3.578.964 (hárommillió-ötszázhetvennyolcezer-kilencszázhatvannégy) forint;
- az állam által viselendő bűnügyi költségre vonatkozó ítéleti rendelkezést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába beszámítja fk.I.rendű és II.rendű vádlottvonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig, míg III.rendű vádlotttekintetében a 2008. évi december hó 29. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt is.

Kötelezi a vádlottakat egyetemleg 12.552 (tizenkettőezer-ötszázötvenkettő) forint, fk.I.rendű vádlottat külön 19.800 (tizenkilencezer-nyolcszáz) forint, II.rendű vádlottat külön 14.700 (tizennégyezer-hétszáz) forint és III.rendű vádlottat külön 15.000 (tizenötezer) forint másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére az állam javára.

Az elsőfokú bíróságot III.rendű vádlotttekintetében összbüntetési eljárás lefolytatására hívja fel.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész - mindhárom vádlott terhére - súlyosbításért, hosszabb tartamú fő- és mellékbüntetés kiszabása végett, míg II.rendű vádlottés védője, illetve III.rendű vádlottés védője enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában, illetve a tárgyaláson jelen lévő képviselője útján az ügyészi fellebbezést a tényállás II/1. pontjában írt súlyosabb cselekmény eltérő - a Btk.166.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés c) pontja szerinti emberölés büntetteként, valamint a Btk.322.§ (1) bekezdés b) pontjában meghatározott és a (2) bekezdés b) pontjának II. fordulata szerinti kifosztás büntetteként történő - minősítésére tett javaslat mellett, azzal tartotta fenn, hogy a tényállás II/2. pontjához kapcsolódóan a Btk.176.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés a) és d) pontjai szerinti magánlaksértés vétségét is indítványozta megállapítani.

A másodfokú bíróság a jogorvoslatokkal megtámadott határozatot a Be.348.§ (1) bekezdése alapján - a Be.348.§ (2) bekezdésében írt korlátok között - az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül; anélkül tehát, hogy annak a nemi erkölcs elleni bűncselekmény a tárgyát képezte volna.

E felülbírálat során a másodfokú bíróság a megállapított tényállást - a Be.351.§ (2) bekezdés b) pontjának II. fordulata és c) pontja szerint - megalapozatlannak találta: az fk.I.rendű vádlottiskolai tanulmányaira és lakókörnyezetére, III.rendű vádlott büntetéseire, továbbá a **sértett** sérüléseinek keletkezési mechanizmusára vonatkozó részében hiányos, illetve a bántalmazás tekintetében iratellenes megállapításokat tartalmaz. Mindezek kiküszöbölése érdekében a másodfokú bíróság - a Be.353.§ (1) bekezdése alapján - bizonyítást rendelt el és az ügyben

eljárt dr.**szakértő1** és dr.**szakértő2** igazságügyi orvosszakértőket szakvéleményük kiegészítésre hívta fel.

A felvett bizonyítás, valamint az iratok tartalma és ténybeli következtetés alapján - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjára - a másodfokú bíróság a tényállást az alábbiak szerint egészítette ki, illetve helyesbítette:

- Fk.I.rendű vádlotttanulói jogviszonyát - az általános iskola ötödik osztályának elvégzése után - 2006. június 30-án megszüntették, mivel tanulmányi kötelezettségének nem tett eleget.

Szülei elváltak, az előzetes letartóztatásának elrendelését megelőzően édesanyjával élt közös háztartásban, igen rossz anyagi és szociális körülmények között, egy szoba-konyhás, leromlott állapotú, folyóvíz nélküli lakásban. Édesanyja munkanélküli, szociális segélyben részesül; fia nevelésével nem törődik, rendszeresen fogyaszt szeszes italt. *(Környezettanulmány a nyomozati iratok 475-483. oldalain.)*

- III.rendű vádlottat a Szekszárdi Városi Bíróság 1.Fk.462/2004/18. számú ítéletével zsarolás büntette mellett csoportosan elkövetett rablás büntette, folytatólagosan elkövetett lopás vétsége, hamis vád büntette és közokirattal visszaélés vétsége miatt ítélte felfüggesztett szabadságvesztésre, illetve a Szekszárdi Városi Bíróság a 36.B.181/2007/12. számú ítéletével a lopás büntette mellett 4 rb. lopás vétsége, 11 rb. közokirattal visszaélés vétsége és készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétsége miatt végrehajtandó szabadságvesztésre és közügyektől eltiltásra. *(Erkölcsei bizonyítvány a másodfokú bíróság iratai között 18. sorszám alatt.)*
- III.rendű vádlottez utóbbi, a Szekszárdi Városi Bíróság 36.B.181/2007/12. számú ítéletével kiszabott büntetéséből 2008. december 29-én feltételes szabadság kedvezményével szabadult. Ezen időponttól kezdődően a jelen ügyben ismételten előzetes letartóztatását tölti. *(A Pálhalmi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet értesítése a másodfokú bíróság iratai között 8. sorszám alatt.)*
- A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének 8. oldal utolsó két bekezdését, illetve a 9. oldal első bekezdését mellőzte. Helyükbe a következő szövegrész került:

Miközben fk.I.rendű és II.rendű vádlotta lakásban értékek után kutatott, az ablakon utolsóként bemászó III.rendű vádlotta fürdőszobában zajt okozott. Az erre álmából felriadó sértett felkelt, és kezében egy önvédelmi spray-t tartva a hálósobából az előszobába lépett, ahol szembetalálkozott II.rendű vádlottal. A sértett a gázspray-val II.rendű vádlottirányába fújt, illetve a „kik vagytok és mit akartok” kérdést intézte a vádlottakhoz.

II.rendű vádlottekkor a sértett felsőtestét - kezéből a spray-t is kiütve - nagy erővel meglökte, amitől az idős férfi elvesztette egyensúlyát és hanyatt a hálósobába esett. Ezt követően fk.I.rendű és III.rendű vádlottis a földön fekvő sértetthez lépett, és őt több alkalommal megütötte, illetve megrúgta. E bántalmazás következtében szenvedte el a sértett az ítéletben 1.)-10.) pontban felsorolt külsérelmi nyomokat, melyek gyógytartama külön-külön, de együttesen sem haladja meg a nyolc napot. A sértettet összesen legalább hat, legalább közepes tompa erőbehatás - ütés, ütődés, rúgás - érte. A bántalmazás közelebbi részletei nem voltak meghatározhatók.

Az 1.)-10.) pontban felsorolt külsérelmi nyomokhoz az alábbi belső elváltozások társultak:

- mindkét arctájék, az orr területének és mindkét szem lágyrészeinek bevérvése;
- a halántéki izomzat baloldali állományának bevérvése;
- a bal mellkas zsírszöveteinek, a bordaközi izmoknak, mindkét fejbiccentő izom kulcscsonti tapadásának bevérvése;
- a mélyebb nyaki izomzatnak a nyelőcső mögötti lágyrészek területére, illetve a gerinc előtti lágyrészekre is kiterjedő bevérvése.
- Az ítéleti tényállásból a 10. oldal harmadik bekezdését a másodfokú bíróság mellőzte. *(Dr.szakértő1 és dr.szakértő2 igazságügyi orvosszakértők szakvéleménye a nyomozati iratok 589-591. oldalain, illetve e szakvélemény kiegészítése a másodfokú bíróság iratai között 24. sorszám alatt; II.rendű vádlott nyomozati vallomása a nyomozati iratok 1351-1354. oldalain, illetve fk.I.rendű vádlottvallomása a 40. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 4-11. oldalain.)*

Az ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállás most már mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól; az a vádlottak védekezésével szembenálló részében is a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

Eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság, amikor II.rendű vádlott nyomozás során jegyzőkönyvbe foglalt valamennyi vallomását - miután azokat a Be.291.§ (1) bekezdésében írt rendelkezés alkalmazásával felolvasta - minden további megkülönböztetés nélkül, bizonyítékként értékelte.

A szóban forgó vádlottat a 2007. évi március hó 27. napján öt évnél súlyosabb szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekmény megalapozott gyanúja miatt

őrizetbe vették, így ügyében - figyelemmel a Be.46.§ a) és b) pontjaira - kötelezővé vált a védő részvétele. Fogvatartása folytán a nyomozó hatóságnak, mivel meghatalmazásról senki nem gondoskodott, a Be.48.§ (1) bekezdése alapján már az első kihallgatás foganatosítása előtt védőt kellett volna kirendelnie. Erre azonban csak 2007. március 28-án került sor, így az előző napon lefolytatott kihallgatás anyaga - a Be.78.§ (4) bekezdésének utolsó fordulata értelmében - bizonyítékként nem használható fel.

Az ügy elbírálása szempontjából ugyanakkor e mulasztás nem járt lényeges következményekkel. Döntően arra visszavezethetően, hogy későbbi kihallgatásai alkalmával II.rendű vádlott - védője jelenlétében - a korábban elmondottakat fenntartotta, illetve nagy részletességgel megismételte.

További sajátossága volt a bizonyítási eljárásnak az, hogy a tényállás II/1. pontjában írt súlyosabb cselekmény minden részletre kiterjedő felderítésére nem nyílt lehetőség. Pusztán arra, hogy a szűk körben rendelkezésre álló bizonyítékok - a helyszíni szemléről készült jegyzőkönyv, az igazságügyi orvosszakértői vélemény, illetve a vádlotti vallomások - egyező adatai alapján a legfontosabb kérdésekben állást lehessen foglalni.

Mindenekelőtt abban, hogy a sértett halálát a légutak tartós leszorítása, fulladás idézte elő, végső soron az, hogy egyensúlyvesztése után II.rendű vádlottalkarjával az idős, ellenállásában megtört sértett száját betapasztotta, s hozzávetőlegesen öt percig a nyakát a földhöz nyomta.

II.rendű vádlott a szóban forgó ölési cselekmény végrehajtását következetesen elismerte, ahogyan azt is, hogy az álmából felriadó, majd a hálósobából kilépő sértettet először ő bántalmazta. Kezdetben csak azért, hogy az önvédelmi céllal igénybe vett gázspray eredményes használatát megghiúsítsa.

Mindezt fk.I.rendű vádlottvallomása is megerősítette; előbb csak az előzményeket érintően, majd a tárgyaláson már arra kiterjedően, hogy a sértett életét - jelenlétükben és a fentebb vázolt módon - II.rendű vádlottoltotta ki. Ezt meghaladóan ugyanakkor fk.I.rendű és III.rendű vádlottak védekezését már a büntetőjogi felelősség elhárítása jellemezte, az a törekvés, mellyel a saját szerepük súlyát, illetve a közreműködésük jelentőségét kisebbíteni igyekeztek. Hangsúlyozottan azonban úgy, hogy a lakásba történő erőszakos behatolás és a vagyontárgyak utáni közös kutatás tényét nem vitatták.

Ezzel összefüggésben nem lehetett figyelmen kívül hagyni a helyszíni szemle során rögzített adatokat, azt a körülményt, hogy a nyomozó hatóság a hálósoba mellett a lakás más helyiségeiben is talált vérgyanús szennyeződések, mindenekelőtt az épület déli szobájában a falon, illetve a bárszokrénnyel lehajtható ajtaján, a folyosón elhelyezett szekrényen, valamint a konyhában, a villanykapcsoló felett és a mikrohullámú sütő előlapján. Ezen túlmenően véres elkenődések maradtak hátra a sértett holttestének környezetében is: a hálósoba déli fala előtt fellelt

riasztókészüléken, a vitrines szekrényen tartott, felfeszített lemezkazettán, az északi falra szögezett családi fényképfelvételeken és - freccsenéses formában - az ágyneműtartó kárpitján.

Ugyanezen szoba parkettaborításán, e helyiség közepén, illetve a kanapé előtti részen pedig véres lábnyomok rögzültek, köztük olyanok, melyek szemmel láthatóan különböző mintázatúak voltak.

A felsorolt nyomok nagyobb száma és feltalálási helye egyértelműen arra utalt, hogy a lakás egészére kiterjedő kutatásra már a sértett bántalmazása után került sor, nyilvánvalóan azt követően, hogy a repesztett és zúzott bőrsérülésekkel járó tettelegesség folytán az elkövetők keze és ruházata vérrel szennyeződött.

Márpedig ezen adatok II.rendű vádlott - ellentmondástól mentes - vallomásának a tartalmi hitelességét erősítették meg, így közelebbről azt, hogy a földre került sértett ütlegetésében fk.I.rendű és III.rendű vádlottak is szerepet vállaltak. Egészen a társuk ismételt erőszakos fellépéséig, amikor azonban kizárólag a támadó magatartásukkal hagytak fel, anélkül, hogy II.rendű vádlotttovábbi tevékenységétől - határozott tiltakozással, vagy akár a helyiség elhagyásával - elhatárolódtak volna. Éppen ellenkezőleg, a sértett megölésével egyidejűleg a helyszínen maradtak és kitartóan folytatták a lakás felforgatását, a vagyoni értékek utáni keresgélést.

Ennél mélyebb részletességgel a történeteket nem lehetett rekonstruálni. A bántalmazás lefolyását, az elszenvedett erőbehatások számát és a sérülések keletkezési mechanizmusát pusztán oly mértékben, amennyiben azt a boncolás során feltárt adatok, illetve a természettudományos megalapozottságú orvosszakértői vélemény ténymegállapításai lehetővé tették. Ehhez hasonlóan - megnyugtató hitelességű bizonyítékok hiányában - a helyszínen elhangzott kijelentések ténybeli rögzítésére is csak abban a tekintetben kerülhetett sor, hogy az álmából felriadó sértett milyen szavak kíséretében igyekezett a lakásába behatoló személyeket felelősségre vonni. Az, hogy támadóinak a felismerését esetlegesen szóban is kifejezésre jutatta volna, már nem volt rögzíthető, ahogyan az sem, hogy ezzel összefüggésben a vádlottak között bármilyen párbeszéd, vagy megjegyzés megfogalmazódott volna. Erre mindössze II.rendű vádlott - 2007. szeptember 14-én jegyzőkönyvbe foglalt - kellően alá nem támasztott és e részében feltételezésekre épülő vallomása utalt.

A Be.453.§ (2) bekezdése értelmében a bűncselekmény elkövetésekor tizennyolcadik életévét be nem töltött személy vonatkozásában környezettanulmányt kell beszerezni, a fiatalkorú életvitelének és iskolai tanulmányainak a tisztázása érdekében. Mindezek fontos személyi körülmények, így azoknak - a határozat Be 258.§ (3) bekezdés b) pontja szerinti részében történő - rögzítése nem mellőzhető.

A tényállás helyesbítését és kiegészítését - a korábbi büntetésekre vonatkozó adatok pontosítása mellett - ezen érvek tették szükségessé. Ezzel vált az elsőfokú

bíróság tényállása megalapozottá, így az - figyelemmel a Be.352.§ (2) bekezdésére - irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

E tényállásból az elsőfokú bíróság helytállóan következtetett a vádlottak bűnösségére.

A büntetőjogi felelősség körének bővítésére, további bűncselekményben történő elmarasztalásra ugyanakkor a másodfokú bíróság nem látott törvényes lehetőséget.

A Be.2.§ (3) bekezdésében írtak szerint a bíróság csak annak a személynek a büntetőjogi felelősségéről dönthet, aki ellen vádat emeltek, és csak olyan cselekmény miatt, amelyet a vád tartalmaz. Ez utóbbinak - az elmarasztalásra okot adó tevékenység leírása mellett - ki kell térnie a cselekmény minősítésére, s ha az eljárás megindítása külön feltételhez kötött, annak meglétére is (Be.217.§ (3) bekezdés c) és d) pontja). Márpedig a Tolna Megyei Főügyészség Fk.M.I.B.473/2007/83-I. számú vádiratának 2. pontja ezzel kapcsolatosan mindössze a vagyon elleni bűncselekmény értékelésére utalt, arra már nem, hogy a leírt tényállás alapján magánlaksértés vétsége miatt is indítványozná a vádlottak felelősségre vonását. Ugyanakkor az eljáráshoz szükséges magánindítvány meglétével sem foglalkozott, az erre vonatkozó adatok rögzítése teljes egészében elmaradt.

A fentebb vizsgált hiányosságok annál is inkább szembetűnőek voltak, mivel más esetben, a vádirat 1. pontjával kapcsolatosan, kifejezetten megtörtént az ún. házijog megsértésével járó cselekmény körülírása és Büntető Törvénykönyv szerinti minősítése. Az tehát nyilvánvalóan a vád tárgyát képezte, míg a vádirat 2. pontjával összefüggésbe hozható hasonló történések már nem.

Szükséges azonban megjegyezni, hogy ez utóbbi, két évig terjedő szabadságvesztéssel szankcionált vétségnek a felelősségre vonás szempontjából nem lett volna jelentősége.

A cselekmények minősítése csak részben felel meg az anyagi büntető jogszabályoknak.

A tényállás II/1. pontjában megállapítottak szerint a vádlottak haszonszerzési céllal hatoltak be a sértetthez, azzal a kevéssel korábban megbeszélt, közösen egyeztetett elhatározással, hogy az ingatlanból készpénzt és különböző értéktárgyakat tulajdonítanak el. Ennek megfelelően a rácsozat lefeszítése, majd a fürdőszoba ablakán keresztül történő bemászás után azonnal kutatni kezdtek, miközben - az általuk keltett zajra - a sértett felriadt. A vádlottak erre

tettelegességgel, erőszakos fellépéssel reagáltak, olyannyira, hogy végül II.rendű vádlotta már földön fekvő sértett életét kioltotta.

A vagyoni értékek utáni keresgélés azonban sem ekkor, sem később nem szakadt meg: a kutatás mindaddig folytatódott, míg a vádlottak magukhoz nem vettek egy karórát, egy gépkocsihoz tartozó távkapcsolót és egy indítókulcsot, egy másik - Elzett típusú - kulcsot, két darab karkötőt, valamint egy lemezkazettát, benne 300 forinttal. E cselekményüket tehát a nyereség megszerzése, illetve - a sértett felébredése után - a remélt nyereség megszerzésének a leplezése motiválta.

Ilyen esetekben, ha az említett, egymástól alig elkülöníthető motívumok szorosan tapadnak a nyereségvágyhoz, annak azonos súlyú részét képezik, a több évtizedre visszatekintő, következetes ítélkezési gyakorlat szerint nincs lehetőség az emberölés büntettének nyereségvágyból és *aljas indokból* elkövetettkénti minősítésére. Ez ugyanis ugyanannak a motívumnak a kétszeres értékelését jelentené (BH 1988/260. és BH 2001/412. számú eseti döntés I. pontja).

Az elsőfokú bíróságnak a legsúlyosabb bűncselekmény *aljas célból* elkövetettkénti minősítése ténybelileg nem volt kellően megalapozott. Erre ugyanis akkor kerülhetett volna sor, ha a nyereség megszerzésének a leplezésén túl, attól különváltan és jól elhatárolhatóan jelent volna meg a feljelentés megakadályozásának, s ezen keresztül a számonkérés elkerülésének a szándéka. Semmi sem utalt azonban arra, hogy az előszobába kilépő sértett a működésben lévő televíziókészülék fénye mellett felismerhette a támadóit, vagy velük szemben feljelentéssel, a nyomozó hatóság értesítésével fenyegetőzött volna. Kijelentése („kik vagytok, mit akartok?”) ennek éppen az ellenkezőjére engedett következtetni, így arra, hogy a vádlottak személyazonosságával nem volt tisztában.

Nem lehetett figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a sértett kizárólag fk.I.rendű és III.rendű vádlottakat ismerte, az ölési cselekményre vállalkozó II.rendű vádlott korábban nem járt a lakásán. Neki tehát kevésbé kellett tartania az azonosítás lehetőségétől, így attól, hogy a sértett a személyére vonatkozóan pontos információkat szolgáltathat a nyomozó hatóságnak.

A fentebb kifejtett érvekre tekintettel a másodfokú bíróság - az anyagi javak megszerzése érdekében - a **sértett** életét kioltó cselekményt a Btk.166.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő emberölés büntettének minősítette.

A nyereségvágyból megvalósított emberölés mellett - figyelemmel e bűncselekmény célzatára - a kifosztás büntettének a megállapítása fogalmilag kizárt (BH 2001/412. számú eseti döntés II. pontja).

Az elkövetői alakzatok tekintetében az elsőfokú bíróság - a teljes eseménysor egészére kiterjedő elemzést követően - helytállóan foglalt állást.

A sértett ingatlanába történő behatolást megelőzően a vádlottak vagyontárgyak megszerzését tűzték ki célul, melynek érdekében - noha erről előzetesen nem állapodtak meg - a helyszínen erőszakot is alkalmaztak. II.rendű vádlotta felriadó és az eléjük siető házigazda fellökésével, míg fk.I.rendű és III.rendű vádlottak azzal, hogy őt több alkalommal megütötték, illetve megrúgták. Időben ezt II.rendű vádlottólési cselekménye követte, melynek lefolyásával és következményével a szobában értékek után kutató fk.I.rendű és III.rendű vádlottak nyilvánvalóan tisztában voltak. Azzal mindenképp, hogy a légutak tartós leszorítása folytán a sértett az életét veszítheti.

Mindezt tudomásul vették, a helyszínen való jelenlétükkel és a megkezdett erőszakos vagyon elleni bűncselekmény következetes folytatásával kifejezésre juttatták az egyetértésüket; azt tehát, hogy a sértett ellenállását véglegesen felszámoló II.rendű vádlotttevékenységével teljes mértékben azonosultak.

A kialakult szándékegységet jól jellemzi az a körülmény is, hogy fk.I.rendű vádlotta már halott sértett arcát egy kendővel takarta le, majd kevéssel később a hazafelé igyekvő vádlottak - a legteljesebb egyetértésben - újabb bűncselekményt követtek el.

Következésképpen nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor II.rendű vádlott ölési szándékát erősítő fk.I.rendű és III.rendű vádlottakat - e cselekmény vonatkozásában - a Btk.21.§ (2) bekezdése szerinti bűnsegédként vonta felelősségre (BH 2006/73. számú eseti döntés).

A büntetőjogi jogkövetkezményeket meghatározó tényezők ismételt áttekintését a megváltozott minősítés is indokolta tette.

A Btk.85.§ (1)-(3) bekezdése szerinti halmazati büntetés alapja fk.I.rendű vádlott esetében - figyelemmel a Btk.110.§ (1) bekezdésére, valamint a Btk.120.§ (1) bekezdésére - egy hónaptól húsz évet el nem érő, míg II.rendű és III.rendű vádlottakat érintően tíz évtől húsz évet el nem érő tartamú szabadságvesztés volt. Életfogytig terjedő főbüntetést azonban - mivel a bűncselekmény elkövetésekor a huszadik életévüket nem töltötték be - ez utóbbiakkal szemben sem lehetett kiszabni (Btk.40.§ (3) bekezdés).

A súlyosító körülmények körében mindenekelőtt a kettőt meghaladó bűnhalmazatra, a csoportos elkövetésre, valamint arra szükséges utalni, hogy a vádlottak visszaesőnek nem tekinthető (részben különös) bűnismétlők. Olyképpen, hogy korábban fk.I.rendű vádlottat egyszer próbára bocsátották, illetve megrovásban részesítették, míg II.rendű és III.rendű vádlottak több alkalommal is voltak büntetve.

Terhükre kellett értékelni az élet elleni bűncselekmények aggodalomra okot adó gyakoriságát, s azt, hogy e cselekményt idős, egyedülálló sértett sérelmére

valósították meg. Személyi társadalomra veszélyességük pedig leginkább a gátlástalanságukkal jellemezhető, azzal a ténnyel, hogy a halott sértett hátrahagyása után újabb bűncselekmény elkövetésére vállalkoztak.

Ezzel szemben enyhítő körülmény II.rendű és III.rendű vádlottak fiatal felnőtt kora, és ez utóbbi személy beszámítási képességének enyhe fokú korlátozottsága. Enyhítő továbbá fk.I.rendű és III.rendű vádlottak bűnsegédi bűnrészessége.

II.rendű vádlotta nyomozó hatósággal mindvégig együttműködött, beismerő vallomásaiban - a társai szerepvállalása mellett - a saját tevékenységét is feltárta. Ezt nagy nyomatékkal kellett figyelembe venni, míg az ügy felderítéséhez ettől eltérő arányban hozzájáruló fk.I.rendű vádlottesetében ugyanennek a körülménynek már kisebb, III.rendű vádlottat érintően pedig egészen elenyésző súlya volt. Ahogyan annak is, hogy a cselekményekkel okozott kár lefoglalással szinte teljes egészében megtérült.

E körülményekre és a bűncselekmények tárgyi súlyára figyelemmel fk.I.rendű és II.rendű vádlottak tekintetében a Btk.37.§-ban megfogalmazott célok elérésére alkalmas főbüntetés kiszabására került sor, míg az a beszámítási képességében enyhe fokban korlátozott és a legsúlyosabb bűncselekményben bűnsegédként felelősségre vont III.rendű vádlottesetében eltúlzottan szigorú.

Ezért ez utóbbit a másodfokú bíróság - az ún. belső arányokat is szem előtt tartva - 9 év 6 hó fegyházra enyhítette.

Az elsőfokú bíróság - az egységes ítélkezési gyakorlattal némileg szembehelyezkedve - egymástól indokolatlanul eltérően és alacsony mértékben határozta meg a közügyektől eltiltás idejét. A felsorolt súlyosító körülmények és a kiszabott szabadságvesztések e mellékbüntetés törvényi maximumának az alkalmazását, egységesen 10-10 esztendőben történő megállapítását tették szükségessé.

Következésképpen a súlyosbítást célzó ügyészi fellebbezés e részben, míg az enyhítésre irányuló jogorvoslati kérelem III.rendű vádlottfőbüntetését érintően megalapozottnak bizonyult.

A Bny.123/2007/III. számú összesített bűnjeljegyzéken nyilvántartott cigarettacsikk (1. és 2. sorszám), fényképen és gipszmintán, illetve fólián rögzített lábnyomtöredék (3., 9., 17., 18., 20., 26. sorszám), szagnyom (4., 5, 6., 7., 8., 13. sorszám), elemi szál (10. sorszám), DNS-minta (11. sorszám), vasrács (12. sorszám), szerelővas és műanyagdarab (14. sorszám), ruhaneműk (15. sorszám), kőpor kaparék (16. sorszám), szövetnyom (19., 22., 25., 28., 40. sorszám), asztalterítő (21. sorszám), vérgyanús szennyeződés (24., 27., 39. sorszám), vérgyanús szövetnyom (29. sorszám) és ujjnyomtöredék (34., 35. sorszám) lefoglalásának a megszüntetésére és megsemmisítésére nincs törvényes lehetőség, azokat az iratok mellékleteként kell kezelni (BH 2008/296. számú eseti döntés).

A hemogenetikai szakértői eljárással összefüggésben 3.271.560 forint bűnügyi költség merült fel. E vizsgálat elrendelése indokoltan történt meg, így a szóban forgó összeget - függetlenül attól, hogy az eljárás eredménytelen maradt - a Be.338.§ (1) és (3) bekezdései értelmében a vádlottak egyetemlegesen kötelesek megfizetni.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság - a Be.372.§ (1) bekezdése alapján - az elsőfokú bíróság ítéletének az élet elleni bűncselekmény minősítésére, a fő- és mellékbüntetés tartamára, a Bny.123/2007/III. szám alatti bűnjelekre és a bűnügyi költségre vonatkozó részét megváltoztatta.

Az egyéb rendelkezések törvényesek voltak, így azokat a Be.371.§ (1) bekezdésében írtak szerint helybenhagyta.

Az előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztés tartamába a Btk.99.§ (1) bekezdése értelmében be kell számítani.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés a Be.381.§ (1) bekezdésén alapul.

A III.rendű vádlottal szemben az összbüntetésbe foglalásnak a Btk.92.§ (1) bekezdésében meghatározott feltételei fennállnak, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságot e különleges eljárás lefolytatására hívta fel.

P é c s, 2009. március 16.

Dr.Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr. Túri Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Halász Etelka s.k. bíró

A Tolna Megyei Bíróság 8.Fk.188/2007/78. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Fkf.II.226/2008/33. számú ítélete folytán - az abban írt változtatásokkal - a 2009. évi március hó 16. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Dr.Krémer László s.k.
a tanács elnöke